

REGNSKAB 2017

Sygehusapoteket Region Nordjylland

SYGEHUSAPOTEKET REGION NORDJYLLAND

Virksomhedsgrundlag

Sygehusapoteket ejes af Region Nordjylland og er en organisatorisk selvstændig enhed placeret under Sundhedsfaglig Direktør.

Sygehusapotekets hovedaktiviteter er samlet på Porsvej i Aalborg. Herudover er der produktionsfaciliteter i Medicinerhuset Aalborg og klinisk farmaci på hospitaler/sygehuse i regionen.

Sygehusapoteket drives ud fra Region Nordjyllands ønske om at besidde en virksomhed, der sikrer:

- Rational forsyning af lægemidler til leveranceområdet.
- Udvikling, fremstilling og færdigtilberedning af sygehusspecifikke lægemidler
- Udvikling og implementering af klinisk farmaci

Sygehusapoteket drives under hensyntagen til, at Region Nordjylland er interesseret i Amgros I/S.

Sygehusapoteket ønsker at være en aktiv og integreret del af sundhedsvæsenet. Sygehusapoteket viser samfundsmæssigt medansvar og bidrager med viden og initiativ til at kvalitetssikre lægemiddelbehandling. Sygehusapotekets ydelser omfatter primært:

- Indkøb og pakning af lægemidler til de enkelte hospitals/sygehus afsnit og udvalgte grupper af hjemmepatienter.
- Lægemiddelinformation, som rummer rådgivning og information om lægemidler og brugen af dem.
- Klinisk farmaci, hvor Sygehusapotekets personale sikrer relevant medicinbeholdning på samt relevant lægemiddelinformation til det enkelte sygehusafsnit.
- Serviceproduktion, der omfatter produktion af koblede antibiotika og produktion i mindre skala til den enkelte patient eller en lille patientgruppe.
- Cytostatikaproduktion, hvor cytostatikakure færdigtilberedes til den enkelte patient.

SYGEHUSAPOTEKET

Mio. kr.	Udgifter	Indtægter	Netto drift
Budget, inkl. omplaceringer	27,1	-3,5	23,6
Tillægsbevilling	0,2	0,0	0,2
Bevilling i alt	27,3	-3,5	23,8
Regnskab 2017	24,6	-3,3	21,3
Afvigelser	2,7	-0,2	2,5

1. Generel vurdering af 2017

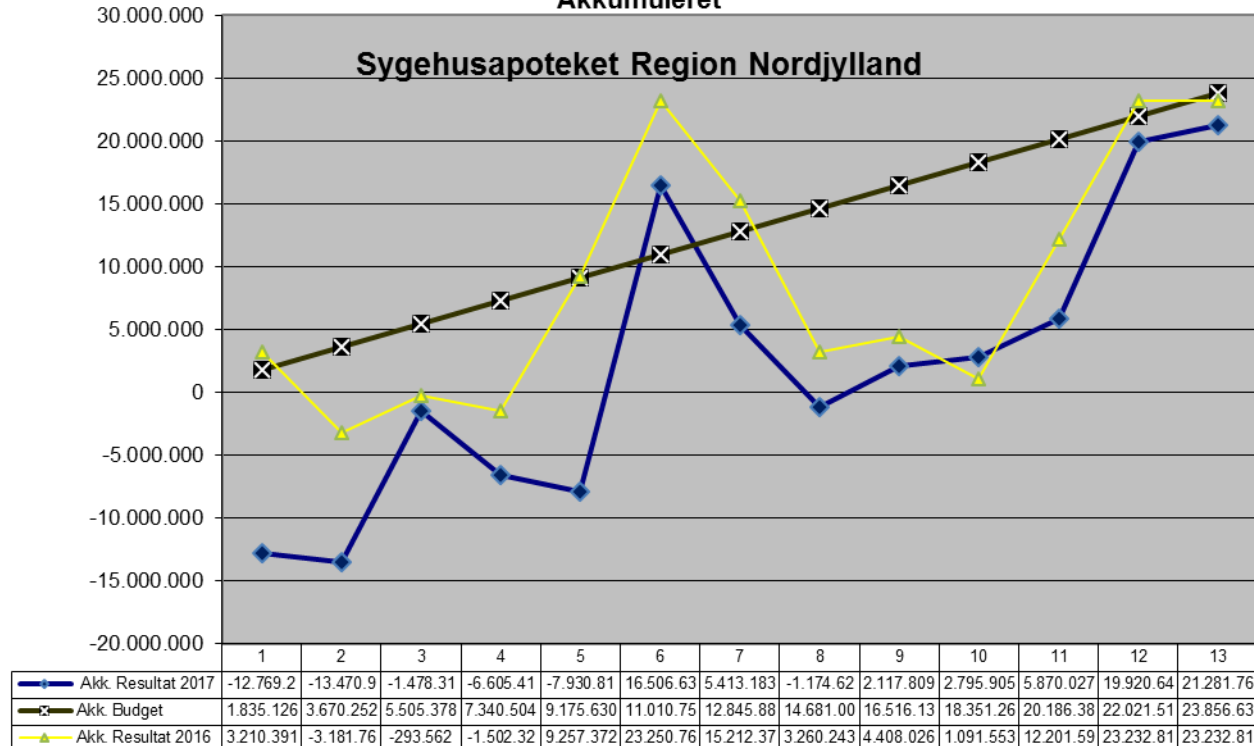
Sygehusapotekets regnskab for 2017 viser et resultat, der er knap 2,6 mio. kr. bedre end det korrigerede budget og 2,1 mio. kr. bedre end forventet i økonomirapport III.

Årsagen til forbedring er primært indtægter fra Amgros vedrørende projekt med ny rabatstruktur på 1,5 mio. kr. samt indtægter fra erstatningssager på grund af leveringssvigt på 0,4 mio. kr.

Herudover skyldes godt 0,2 mio. kr. forhøjelse af budgettet ved midtvejsreguleringen af DUT-midler og som Sygehusapoteket ikke kunne udnytte i 2017 og derfor søgt om at få overført til budget 2018. Endelig er der en forbedring af resultatet med 0,5 mio. kr. der skyldes en række forskellige faktorer, herunder "blødt ansættelsesstop" i forbindelse med de økonomiske usikkerheder omkring sluseombygninger i Medicinerhuset og på Porsvej.

Driftsresultat i alt 2017

Akkumuleret

Omsætningen af lægemidler blev i 2017 på 701,0 mio. kr. svarende til en stigning på 9,3 pct., hvilket var noget mere end de 7,8 pct. der blev forventet efter 3. kv. 2017 og langt større stigning end de 5,1 pct. stigningen var på fra 2015 til 2016.

Den stigende omsætning er sket til hospitaler/sygehuse i regionen, Salg til andre regioner af primært egenproducerede varer udgjorde heraf kun 1,7 mio. kr.

Nogle af de særlige udfordringer i 2017, som fortsat ses i 2018, er:

-Opfølgning og efterlevelse af en række påbud fra Sundhedsstyrelsens inspektioner, herunder krav om ombygning af sluser til rene rum.

-Opgradering af apotekssystemet ApoVision. Ressourcetrækket internt på Sygehusapoteket har dog været begrænset i 2017, men vil være mere omfattende i forbindelse med forventet implementering i efteråret 2018.

2. Ressourceudvikling

Mio. kr. 2017 p/l-niveau	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Budget 2017	Regnskab 2017	Afvigelse 2017	Afvigelse i %
Løn	70,708	71,415	76,265	74,366	1,899	2,49%
Andre udgifter	573,700	625,451	592,814	674,771	-81,957	-13,83%
Salgsindtægter interne	-636,347	-669,309	-641,751	-724,537	82,786	12,90%
Indtægter	-3,576	-3,321	-3,471	-3,318	-0,153	-4,41%
I alt	4,484	24,236	23,857	21,282	2,575	10,79%

Lagerbeholdning

I 2017 er lagerbeholdningen samlet for distribution og produktion blevet øget med knap 3,0 mio. kr.. Produktions lagre er øget med 0,8 mio. kr. mens distributionens lager er øget med 2,2 mio. kr. Set i forhold til omsætningen udgør distributionens lagerbeholdning ved udgangen af 2017 de ca. 6 pct. af omsætningen, der erfaringsmæssigt er hensigtsmæssig for at undgå leveringsvanskeligheder.

Varelager og omsætning Logistik

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Omsætning i alt	521,093	603,199	610,624	641,462	701,018
Varebeholdning i alt	51,358	53,520	35,068	37,419	39,625
Varebeholdning i procent af omsætning	9,86	8,87	5,74	5,83	5,65

DISTRIBUTIONSFUNKTIONEN

Distributionsfunktionen omfatter Lægemedelinformation, Klinisk Farmaci og Logistik.

Hovedparten (99,6 pct.) af salget på 701,0 mio. kr. går til Region Nordjyllands egne institutioner. Til andre Sygehusapoteker i andre regioner går 0,2 pct. Til private apoteker samt andre kunder går 0,2 pct. af distributionens omsætning.

Omsætningen omfatter udover lægemidler også serviceydelser efter regning. Herudover modtager distributionen aktivitetsindtægter varierende efter sygehusene/sectorernes ambulante besøg og antal sengedage samt en funktionsindtægt for distributionsfunktionens beredskab.

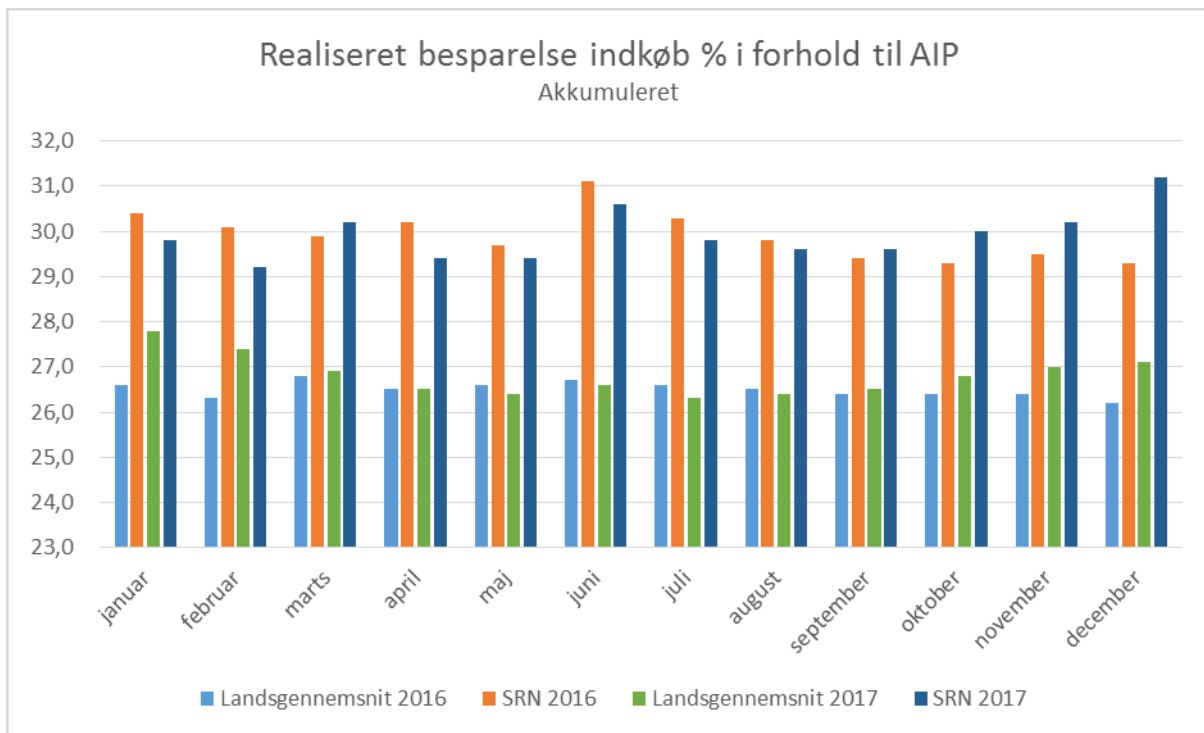
Logistik

Antallet af ekspeditioner i logistikafdelingen er samlet steget med 2,5 pct. i forholdt til 2016.

Antallet af ekspeditioner vil variere efter fx pakningsstørrelse, som afhænger af Amgro-kontrakter.

Afdelingen betjener foruden sygehusafdelingerne ligeledes patienter i eget hjem – bl.a. visse kronikere, patienter i hjemmedialyse, patienter i behandling med betainterferon mv. Antallet af hjemmepatienter har været stigende fra i gennemsnit 862 patienter pr. måned i 2016 til 932 patienter pr. måned i 2017.

I 2017 er der via effektiv udnyttelse af Amgro indkøbsaftaler opnået en samlet besparelse på lægemiddelindkøbet på 31,2 pct. svarende til godt 280 mio. kr. i forhold til AIP (privatapotekernes indkøbspris).

Antallet af vagtopkald uden for Sygehusapotekets almindelige åbningstid er med 306 opkald steget med 10 i forhold til 2016. Selv om det siden 2015 er steget med 22 tilkald er det slet ikke på det høje niveau som var set i 2014 og tidligere. En medvirkende årsag til det lavere niveau på vagtopkald kan være at Sygehusapoteket i 2015 indførte et ensartet gebyr til alle hospitaler/sygehuse i regionen på 500 kr. for akut udbringning.

Klinisk farmaci

Der er siden 1997 etableret medicinservice på et stigende antal afsnit på sygehusene. Med en aftale om medicinservice overtager Sygehusapotekets personale ansvaret for at bestille medicin til afdelingen, at sætte medicin korrekt på plads i medicinrummet samt at opretholde god lagerstyring. Med indførelsen af medicinservice bringes Sygehusapotekets viden og færdigheder omkring logistik og opbevaring af lægemidler ud i sygehusenes afdelinger, således at lægemiddellogistikken optimeres helt frem til medicinrummene. Medicinservice bidrager således til opfyldelse af krav omkring opbevaring af lægemidler. Medicinservice er over årene videreudviklet med indhold af rådgivning omkring rationel farmakoterapi.

Sygehusapoteket Region Nordjylland har i 2017 fortsat arbejdet med differentiering af medicinservice, således at sygehusene tilbydes 3 forskellige niveauer af medicinservice, alt efter deres behov.

Antallet af afsnit med medicinservice er i 2017 på 143, hvilket er 6 færre end i 2016. Der er medicinservice på hovedparten af afsnittene på hospitalerne i Region Nordjylland.

Klinisk farmaci er sikring af optimal og rationel brug af lægemidler til gavn for patient og samfund ved et samarbejde mellem farmaceuter, andre sundhedsprofessionelle og patienten selv. Sygehusapoteket arbejder som en del af implementeringen af klinisk farmaci på, at farmaceuter er til stede på de kliniske afdelinger. Her er de kliniske farmaceuter bidragsydere ved fastlæggelse af optimale arbejdsgange omkring medicinering samt samarbejder med afdelingerne omkring indsatsområder, så som medicingennemgang. Målet er at opnå højere kvalitet ved medicinering.

Der er indgået kontrakt om klinisk farmaci på udvalgte områder og hospitaler.

Lægemiddelinformation

Sygehusapoteket har - udover at levere information om lægemidler - påtaget sig en aktiv rolle omkring fastlæggelse af lægemiddelsortiment og lægemiddelanvendelse.

Sygehusapoteket arbejder således i større og større grad med lægemiddeludbud og – indkøb via Amgro I/S, og med opgaver relateret til den regionale lægemiddelkomité. Der har i 2017 i lighed med 2016 været fokus på implementering af behandlingsvejledninger og rekommandationer fra RADS og KRIS og det nye Medicinråd.

Ud over kontrakterne omkring klinisk farmaci og arbejdet med RADS, KRIS og Medicinråd varetager Sygehusapoteket information omkring lægemidler. Der har i 2017 været 439 kontakter til infoteamet mod 434 i 2016.

Der har i 2017 været 53 tilbagekaldelsessager mod 26 i 2016 og behandlet 1033 utilsigtede hændelser(UTH) mod 881 i 2016.

PRODUKTIONSFUNCTIONEN

Produktionsfunktionen omfatter Service- og Cytostatikaproduktionerne, herunder pakning af akutkasser samt Produktionstab.

Service- og Cytostatika produktionerne modtager funktionsbetaling i lighed med distributionen for at stille beredskab til rådighed.

Produktionsfunktionen kom ud af regnskab 2017 med et overskud før afskrivninger og lagerregulering på 14,8 mio. kr. mod 16,0 mio. kr. i 2016.

Produktionens resultat før afskrivninger og lagerregulering har siden 2011 været stigende, men i 2015 faldt det tilbage til knap 2013-niveau som det fremgår nedenfor.

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Resultat/Overskud	15,096	24,113	14,473	15,983	14,777

Det mindre overskud siden 2014 er især en konsekvens at der fra 1. januar 2015 blev indført en ny afregningsmetode for cytotatika fra Sygehusapoteket til hospitalsafdelingerne. I den nye afregning indgår altid aktuelle indkøbspriser, idet der afregnes i antal stk./pakning og ikke antal mg. Spild/rest beregnes direkte i Sygehusapotekets produktionssystem Cato og ikke som tidligere baseret på skøn.

Produktionens overskud skal dække udgifter til kvalitetsaktiviteter, vedligehold og servicering af anlæg m.v.

De enkelte produktionsafdelingers omsætning er vist nedenfor.

Afdeling/mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Serieproduktionen	18,305	14,296	10,921	-	-
Serviceproduktionen	13,796	16,599	16,807	29,537	29,851
Cytostatikaproduktionen	109,435	135,996	135,459	141,845	157,862
I alt	141,536	166,891	163,187	171,382	187,713

Af produktionens samlede omsætning er det kun en mindre del, der sælges til andre regioner, og dette salg sker hovedsageligt fra Serviceproduktionen.

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Salg til andre regioner	2,823	2,832	1,896	1,673	1,630

Serviceproduktionen

I forbindelse med budgetforlig 2016 blev det besluttet at nedlægge infusionslinjen. Organisatorisk betød dette, at Serieproduktionsafdelingen blev lukket med udgangen af 2015.

De tilbageværende produktioner, primært antibiotikakoblinger og fosfat rektalvæske, overgik til Serviceproduktionsafdelingen.

Service-produktionen omfatter herefter følgende:

- Fosfat SAD Rektalvæske
- Teknisk produktion (Phosphatbuffer, Myresyre, rensset vand)
- Antibiotikakoblinger
- Produktion af lægemidler til navngivne patienter excl. cytotatika.
- Produktion af lægemidler til mindre grupper af patienter
- Færdigtilberedning af specialiteter ved manuel produktion.

Produktionen er primært en ordreproduktion, hvor der produceres efter ordre i form af daglige bestillinger fra klinikken.

Serviceproduktionens væsentligste produktioner fremgår af efterfølgende oversigt:

Serviceproduktionens væsentligste producerede produkter målt i antal.

Produkttype	2013	2014	2015	2016	2017
Smerteposer/Drug bags antal	2.671	2.673	1.574	1.810	1.515
TPN antal	15.087	19.744	20.818	23.018	22.419
Antibiotikakoblinger Antal solgte enheder	265.197	265.955	158.295	133.200	0 (135.375)
Fosfat SAD rektal væske, antal solgte enheder 1x150 ml.	57.140	56.360	63.490	59.050	52.320

Faldet i smerteposer kan forklares ved at holdbarheden er sat op fra tidligere 3-dages holdbarhed til nuværende 14-dages holdbarhed.

Antibiotikakoblinger er næsten på niveau med 2016. Som følge af sluseombygning er der ikke produceret antibiotikakoblinger på Sygehusapoteket i 2017. Der var dog allerede inden sket et fald som følge af at nogle produkter var overgået til medicinalindustrien.

Inden for produktion af parenteral ernæring (TPN) blev der i 2017 lavet 22.419 enheder svarende til et mindre fald på -2,6 pct.

Cytostatikaproduktion

Cytostatikaproduktionen varetager produktion af cytostatikakure, kliniske forsøg samt pakning af akutbakker. Sidstnævnte tjener som variation i forhold til arbejdet med cytostatika for at undgå ensidigt gentaget arbejde.

Cytostatikakure

Cytostatikakure er en ordreproduktion, hvor den enkelte ordre er patient-tilrettet. Kravet er, at der er kortest mulige tid fra patienten er vurderet klinisk, til patienten modtager kuren. Produktionsbetingelserne er, at en stadig større andel af patienterne behandles ambulant samt at de blandede kemokure har kort holdbarhed, fra timer til få døgn. Dermed kan fremstillingen af cytostatikakure ikke fordeles jævnt over en dag, men afspejler i stor udstrækning patientflowet i klinikken. Endvidere er der også ønske om hjemmebehandling.

Antallet af cytostatika-posere.

Fra 2010 til og med 2014 har der været en årlig vækst i antal cytostatikaposer på ca. 8 pct. om året, men i 2015 var væksten begrænset til 1,1 pct. og i 2016 var der et fald på 1,7 pct. og fra 2016 til 2017 har der været et fald på -3,6 pct. i de leverede antal posere. Som følge af sluseombygningen har det været nødvendigt at få produceret 2.568 kure fra sygehusapotekerne i Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Sygehusapotekets egen produktion af cytostatika-posere er derefter faldet med -7,7 pct. fra 2016 til i alt 32.685 posere.

Akutbakker

Siden år 2000 har Sygehusapoteket haft et tilbud om pakning og vedligehold af akutbakker. Akutbakker indeholder et aftalt sortiment af lægemidler og sygeplejeartikler, der skal anvendes i forbindelse med en akut situation som f.eks. hjertestop eller anafylaktisk chok. Der tilbydes i dag pakning af 14 forskellige bakker.

Akutbakkerne forsøges, via lægemiddelkomiteen, standardiseret til regionale tilbud. Sygehusapotekets varetagelse af pakning, genopfyldning og udløbsstyringen bidrager til opfyldelse af akkrediteringsstandard om lægemidler til akutte situationer.

Antallet af akutbakker er fra 2016 til 2017 steget med 5,0 pct. til 10.232 enheder.

Kliniske forsøg

Kliniske forsøg indgår som en del af Produktionsstaben. Klinisk forsøg omfatter lægemiddelafprøvning indenfor forskning. Sygehusapotekets opgaver varierer, afhængig af den enkelte protokol. Antallet af forsøg har været stigende fra 17 igangværende forsøg i 2005 til 58 i 2017. Udover de flere forsøg er selve tidsforbruget i forbindelse med forsøgene også vokset. Dels på grund af generel øget krav fra Lægemiddelstyrelsen til kontrol og dokumentation af stamdata og dels fordi Lægemiddelvirksomhederne der kører forsøg stiller større krav til specifikke processer. I 2017 havde Sygehusapoteket en bruttoindtægt på 0,192 mio. kr. vedrørende kliniske forsøg.

KVALITETSFUNKTIONEN

Kvalitetsfunktionen sikrer via en række egenkontroller og kvalitetssikringsinitiativer, at Sygehusapoteket overholder kvalitetskravene (GxP-krav) i distribution og produktion.

Der har igennem årene været stigende udgifter til kvalitetsfunktionen.

Sygehusapotekets kvalitetsfunktion kostede godt 12,1 mio. kr. brutto i 2016. Nettoudgiften var 10,4 mio. kr. efter funktionsindtægt.

Bruttoudgifter mio. kr.	2013	2014	2015	2016	2017
Kvalitetsfunktionen	9,042	10,232	10,397	11,991	12,155

Antal batchjournaler på lagerholdte produkter faldt fra 243 i 2016 til 81 i 2017, som følge af sluseombygningen og dermed mindre egen produktion.

Bilag:

Udvikling i personalenormering Sygehusapoteket

Afdeling	2013	2014	2015	2016	2017
AFA	14,24	14,43	-	-	-
Klinisk farmaci	-	-	23,11	32,95	31,41
Lægemiddelinformation	-	-	15,51	9,37	10,64
Distribution	24,63	26,95	-	-	-
Logistik			24,92	24,80	24,90
Medicinservice	22,70	22,47	-	-	-
Kvalitet	15,51	18,61	-	-	-
Kvalitetskontrol QC	-	-	9,82	11,29	10,83
Kvalitetsstab QA	-	-	8,18	9,87	9,00
Produktionsstab	6,51	9,42	12,46	8,45	8,95
Cytostatikaproduktion	25,46	27,94	29,19	28,94	31,58
Serieproduktion	18,44	16,76	12,17	-	-
Serviceproduktion	10,33	11,02	13,07	22,32	22,49
Teknisk afdeling	4,82	5,00	5,00	6,00	6,00
Administration/fælles	8,54	8,06	7,93	7,81	7,83
I alt	151,18	160,66	161,36	161,80	163,63

Note:

Personalenormering er opgjort som årsværk.

I personaleoversigten er der i 2015 en opsplitning af Kvalitetsafdelingen i henholdsvis Kvalitetskontrol og Kvalitetsstab.

I 2016 er der sket en større organisatorisk ændring. Afdelingsfarmaci og Medicinserviceafdelingerne er nedlagt og erstattet af Lægemiddelinformation og Klinisk farmaci. Serieproduktion og Serviceproduktion er sammenlagt i ny Serviceproduktionsafdeling.

Bilag

Sygehusapoteket regnskab 2017 Sum poster

Bilag:						
Sygehusapoteket regnskab 2017						
2017 p/l-niveau						
	Kontotekst	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Budget 2017	Regnskab 2017	Afvigelse
	10 Distributionen	-9.903.765	12.011.474	11.212.937	7.257.457	3.955.480
	Løn	26.850.596	27.682.451	30.797.461	28.972.930	1.824.531
	Andre udgifter	601.039.318	651.147.259	620.117.030	700.504.859	-80.387.829
	Eksterne indtægter	-3.203.761	-2.978.973	-3.133.712	-3.112.895	-20.817
	Interne indtægter	-634.589.918	-663.839.262	-636.567.842	-719.107.437	82.539.595
	20 Produktion	-14.028.906	-15.803.535	-17.365.741	-14.777.499	-2.588.242
	Løn	27.699.149	25.957.568	27.116.254	27.288.933	-172.679
	Andre udgifter	126.930.484	-37.837.947	-40.843.180	-38.341.001	-2.502.179
	Eksterne indtægter	-217.854	-217.281	-218.533	-59.741	-158.792
	Interne indtægter	-168.440.684	-3.705.875	-3.420.282	-3.665.690	245.408
	30 Kvalitet, administration og øvrige funktioner	28.416.912	28.028.106	30.009.442	28.801.805	1.207.637
	Løn	16.158.309	17.774.685	18.350.812	18.103.976	246.836
	Andre udgifter	14.170.657	12.141.670	13.539.815	12.607.112	932.703
	Eksterne indtægter	-154.724	-124.832	-118.379	-145.163	26.784
	Interne indtægter	-1.757.330	-1.763.417	-1.762.806	-1.764.120	1.314
	Total	4.484.242	24.236.045	23.856.638	21.281.763	2.574.875
						0
	Sygehusapoteket samlet					0
	Løn i alt	70.708.053	71.414.704	76.264.527	74.365.839	1.898.688
	Andre udgifter i alt	573.699.775	625.450.981	592.813.665	674.770.970	-81.957.305
	Andre indtægter i alt (interne)	-636.347.248	-669.308.554	-641.750.930	-724.537.247	82.786.317
	Indtægter eksterne	-3.576.339	-3.321.086	-3.470.624	-3.317.799	-152.825
	Total	4.484.242	24.236.045	23.856.638	21.281.763	2.574.875